

Kapsayıcı Eğitim

Ballard 1995 Özel gereksinimli çocukların ihtiyaçları

Kurt & Gross 2014 Bir öğrencinin genel eğitim faaliyetlerine katılması için tüm ihtiyaç destek erişmesini

Hodkinson 2020 Tüm çocukların "eğer"siz ve "ama"siz genel eğitim sınıflarında bir arada

Graham 2020 Engelleri ortadan kaldırmayı, tüm öğrencilerin aynı yaştaki akranları ile öğrenme

Kapsayıcı Eğitim

- Çeşitlilik
- Katılım
- Ardıyet
- Adalet
- Halk Temelli Yaklaşım

Kapsayıcı Eğitimin Gerekseleri

- **Eğitimsel Gerekseler:** Okullarda tüm çocuklar birlikte eğitim alabilir. Bireysel farklılıklara yanıt verir.
- **Sosyal Gerekseler:** Farklılıklara karşı tutumları değiştirir, insanları barış içerisinde bir arada yaşamaya teşvik.
- **Ekonomik Gerekseler:** Uzmanlanmış kişilerle, farklı türde okullarda verilen hizmetlerden oluşan karmaşık bir sistemden daha az maliyetli olabileceği düşünülmekte.

ör BM Engelli Hakları Sözleşmesi Kapsayıcı Eğitimi
İşler hale getiren, 24. Madde Kapsayıcı Eğitimi
hakkını dile getiren ilk hukuki örneğidir.

1982 Anayasası 10. madde: Herkes dil, ırk, renk
cinsiyet, siyasi düşünce, din, inanç gibi sebeplerle
ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

42. madde: Kimse eğitim ve öğretim hakkından
yoksun bırakılamaz. Devlet durumları sebebiyle
özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı edecek
tedbirleri alır.

Kapsayıcı Eğitim ve Paydaşları

- Öğretmen
- Veli
- Okul yöneticisi
- Sivil Toplum Kur.

Sivil Toplum Kuruluşları:

Milli Eğitim Vakfı (MEV)

Türkiye Eğitim Vakfı (TEV)

Türkiye Eğitim Derneği (TED)

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)

Sivil Toplum kuruluşları Özellikleri

Farklı alanlardaki örgütlenmeler

Kar amacı yok

Gönüllü, üçüncü bağımsız

Uzman Öğretmenlik Özetleri

1- Eğitim Sürecini olumsuz etkileyen öğeler.

- Öğreneni olumsuz etkiliyor. Eğitim sürecinde bu öğelere yer verilmemelidir.

UNESCO: Öğrencileri ayrımcılığın aza indir.
Farklı ihtiyaçlarına dikkat et.

UNICEF: Her çocuk aynı okula gitmeli.

Kapsayıcı Eğitim

A-) • Eşit • Adil

• Farklılıklara saygılı eğitim anlayışını destekler.

B) Öğrencilerin

- Gereksinimleri
- İhtiyaçları
- Tercihleri
- Kişisel özelliklerini

dikkate alır.

Kapsayıcı Eğitim

Ballard 1995 Özel gereksinimli çocukların ihtiyaçları

Kurt & Gross 2014 Bir öğrencinin genel eğitim faaliyetlerine katılması için tüm ihtiyaç destek erişmesini

Hodkinson 2020 Tüm çocukların "eğer"siz ve "ama"siz genel eğitim sınıflarında bir arada

Graham 2020 Engelleri ortadan kaldırmayı, tüm öğrencilerin aynı yaştaki akranları ile öğrenme

Kapsayıcı Eğitim

- Çeşitlilik
- Katılım
- Ardıyet
- Adalet
- Halk Temelli Yaklaşım

Kapsayıcı Eğitimin Gerekseleri

- Eğitimsel Gerekseler: Okullarda tüm çocuklar birlikte eğitim alabilir. Bireysel farklılıklara yanıt verir.

- Sosyal Gerekseler: Farklılıklara karşı tutumları değiştirebilir, insanları barış içerisinde bir arada yaşamaya teşvik.

- Ekonomik Gerekseler: Uzmanlanmış kişilerle, farklı türde okullarda verilen hizmetlerden oluşan karmaşık bir sistemden daha az maliyetli olabileceği düşünülmekte.

ör BM Engelli Hakları Sözleşmesi Kapsayıcı Eğitimi
İşler hale getiren, 24. Madde Kapsayıcı Eğitimi
hakkını dile getiren İlk hukuki örneğidir.

1982 Anayasası 10. madde: Herkes dil, ırk, renk
cinsiyet, siyasi düşünce, din, inanç gibi sebeplerle
ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

42. madde: Kimse eğitim ve öğretim hakkından
yoksun bırakılamaz. Devlet durumları sebebiyle
özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı edecek
tedbirleri alır.

Kapsayıcı Eğitim ve Paydaşları

- Öğretmen
- Veli
- Okul yöneticisi
- Sivil Toplum Kur.

Sivil Toplum Kuruluşları:

Milli Eğitim Vakfı (MEV)

Türkiye Eğitim Vakfı (TEV)

Türkiye Eğitim Derneği (TED)

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)

Sivil Toplum kuruluşları Özellikleri

Farklı alanlardaki örgütlenmeler

Kar amacı yok

Gönüllü, üçüncü bağımsız

Uzman Öğretmenlik Özetleri

1- Eğitim Sürecini olumsuz etkileyen öğeler.

- Öğreneni olumsuz etkiliyor. Eğitim sürecinde bu öğelere yer verilmemelidir.

UNESCO: Öğrencileri ayrımcılığın aza indir.
Farklı ihtiyaçlarına dikkat et.

UNICEF: Her çocuk aynı okula gitmeli.

Kapsayıcı Eğitim

A-) • Eşit • Adil

• Farklılıklara saygılı eğitim anlayışını destekler.

B) Öğrencilerin

- Gereksinimleri
- İhtiyaçları
- Tercihleri
- Kişisel özelliklerini

dikkate alır.

Uzman Öğretmenlik Özellikleri

Eğitimde Temel Unsurlar

Entegrasyon
(eğitime dahil et)

Dışlanma
(Eğitimden mahrum kalma)

Ayrımcılık
(Farklı muamele
Farklı ortama alma)

Kapsayıcılık
(Eğitimi reform)
et

- 1- **Entegrasyon**: Dezavantajlı bir öğrenci gerekliliği karşılanıyor ise aynı okulda yer almalı. Arkadaşlarından ayrı olmamalı.
- 2- **Dışlanma**: Öğrencinin sahip olduğu bireysel farklılığından (dil, din, renk gibi) eğitiminin **kesintiye** uğratılmasıdır.
- 3- **Ayrımcılık**: Dezavantajlı bir öğrencinin farklı bir ortama, sınıfa alınması.
- 4- **Kapsayıcılık**: Dezavantajlı öğrenci için adaletli ve eşit bir eğitim reformu yapacağım.

Uzman Öğretmenlik Özetleri

-Kapsayıcı Eğitimin Odakları

- Sistem Kapsayıcılık
- Eğitime Erişim Kapsayıcılık
- Sosyal Kapsayıcılık

a) Sistem Kapsayıcılığı: Eğitim sisteminin okulun, öğretmenlerin bireysel, kültürel çeşitliliğe saygı duyması.

- Sistemi öğrenci için
  - Sınıfları öğrenci için
  - Okulun durumunu öğrenci için
- } geliştirir.

b) Eğitime Erişim Kapsayıcılığı: Tüm bireylerin eğitimini okulda almalıdır.

c) Sosyal Kapsayıcılık: Dezavantajlı bireylerin sosyal hayata dahil edilir.

Dil
Din
mültecilik
Kız öğrenci

} gibi dezavantajlı öğrencileri sosyal hayata dahil et.

Uzman Öğretmenlik Özetleri

Kapsayıcı Eğitimin Gerekseleri

1- Eğitimsel Gerekseleri

- Eşit eğitim - öğretim ortamı
- Bireysel ihtiyaçlara cevap
- Nitelikli eğitim ortamı

2- Sosyal Gereksesi

- Farklılıkları fark etme
- Farklılıklara uygun tutum geliştirme
- Sosyal hayatta varolma

3- Ekonomik Gereksesi

- Öğrenciye uygunluk (okulların uygunluğu)
- Dezavantajlı öğrencileri aynı okul ortamına aldığı için maliyet düşüyor.

4- Hukuki Gereksesi

- Tüm çocuklar eğitim hakkından faydalanmalıdır. Hukukla altına alınmıştır.
güvence

Uzman Öğretmenlik Özetleri

Kapsayıcı Eğitimin İlkeleri

- 1- İhtiyaca uygun eğitim ortamı
- 2- Adalet ve fırsat eşitliği
- 3- Eğitim sürecine katılım
- 4- Öğrenci istihdamı
- 5- Uygun etkinlikler planlamalı
- 6- Öğrenci becerilerinin geliştirilmesi

Kapsayıcı Eğitimin Faydaları

- 1- Adalet ve fırsat eşitliği
- 2- Bütünleştirmeyi sağlar.
- 3- Özgüveni artırır.
- 4- Bakış açısını geliştirir.
- 5- Sosyal ilişkileri düzenler.
- 6- Ön yargıyı azaltır.
- 7- Empati yeteneğini geliştirir.

Uzman Öğretmenlik Özetleri

Kapsayıcı eğitimde yer alan gruplar

1- Etnik köken → mültecilik, göçmen olma

2- Cinsiyet

3- Dini inanç → mezhebi, dini inancı farklı olması

4- Sosyoekonomik düzey

5- Özel gereksinim, Fiziksel yetersizlik

Kapsayıcı Eğitimde Engeller

- Öğretmen k. • İdareci k. • Veli k. • Fiziki ortam k.
- Öğrenci k. • Çevre k. • Müfredat kaynaklı

A- Öğretmen Kaynaklı Engeller

- Öğrenciyi güdüleyememesi
- Etkinliklere katılım sağlayamama
- Ölçme araçlarını kullanamama
- Farklılıklara duyarsız olması
- Ortamı düzenleyememe

B- İdareci Kaynaklı Engeller

- Öğretmen motivasyonunu sağlamamak
- Ortamı düzenleyememe
- Okul veli işbirliğini sağlamamak
- Öğrenci ve personel desteği sağlamamak

C- Müfredat ve Ders Kitabı Kaynaklı Engeller

- İçerik hazırlayamama Pasif Etkinlik
- İhtiyaçları karşılayamama
- Düşük algılanabilirlik

D- Öğrenci Kaynaklı Engeller

- Sürece dahil olmaması
- Okula adapte olamaması
- Öğrencinin güdülenmemesi

E- Veli Çevre Kaynaklı Engeller

- İsteksiz veli
- Okula fazla müdahale
- Sert kış şartları
- Öğrencinin evde destelenmemesi